

Eerste broedgevallen van Treurmaina *Acridotheres tristis* voor België

First breeding records of Common Mynah Acridotheres tristis in Belgium (Heist-op-den-Berg, Antwerpen)

Premières nidifications pour la Belgique du Martin triste Acridotheres tristis à Heist-op-den-Berg (Antwerpen)

JORIS BOSMANS

Op 16 mei 2005 ontdekte ik een voor mij onbekende vogel te Heist-op-den-Berg (Zonderschot) (A). Ik zag naast de weg een wat gekke spreeuwachtige vogel foerageren op een geasfalteerd speelterrein. Aanvankelijk dacht ik dat het om een Beo Gracula religiosa of zo ging. De gele oogvlekken vielen me dadelijk op. Na wat zoeken op het internet werd het me duidelijk dat het om een Treurmaina Acridotheres tristis moest gaan.

De Treurmaina, ook wel eens Herdersmaina genoemd, is een tropische vogel ter grootte van een Spreeuw *Sturnus vulgaris*. Zijn oorspronkelijk leefgebied is Afghanistan, India, Sri Lanka en Bangla Desh, maar hij komt ondertussen als succesvolle exoot evenzeer in Zuid-Afrika, Noord-Amerika, Canarische eilanden, ... e.d. voor. Het is een grotendeels zwarte vogel met gele snavel en poten, een felgele vlek rond het oog en een in de vlucht opvallend wit veld in de vleugel. De vlucht is gaaiachtig en het geluid kan wat parkietachtig aandoen.

Broedgeval

Voor een volgende waarneming was het wachten tot in oktober toen Geert Daems

de vogel terug signaleerde. Op 22 oktober 2005 zag hij zelfs 3 exemplaren in een aanpalende wei; de vogels zaten bij en soms zelfs op koeien. Ons vermoeden dat er wel eens een broedgeval zou kunnen geweest zijn in de buurt werd de daarop volgende lente bevestigd. Dankzij geregelde zoekacties kon ik op 15 april 2006 het broedhol lokaliseren in een populierenbos omgeven door weien en enkele akkers. Het ging om een natuurlijke holte in een Canadapopulier naast de inrit van een buitenverblijf.

Op 11 mei 2006 zaten er zeker jongen in het hol omdat beide ouders geregeld aanvlogen met voedsel. Later dat jaar nl. op 6 juli waren er minstens 3 adulten en 2 jongen aanwezig. Deze 5 vogels werden gefotografeerd

door Roger Truyens toen ze in een Lijsterbes *Sorbus aucuparia* zaten. Op 10 oktober werden er minstens 8 exemplaren gezien. Vermoedelijk waren er in 2006 3 broedsels. Het eerste mislukte want de voederbeurten stopten abrupt, de twee volgende waren met resp. 2 en 3 jongen wel succesvol.

Op 3 april 2007 waren er weer 2 vogels aanwezig in het broedhol. Dat jaar heb ik de vogels minder in het oog gehouden. Ik noteerde nog dat er op 1 mei 2007 nog twee exemplaren in het broedhol zaten en op 15 september vlogen er drie rond. In het voorjaar van 2008 heb ik de vogels er zeker nog gezien. Na de strengere winter van 2008-2009 werden de Treurmaina's niet meer gezien. Het broedhol bleek in 2009 ingenomen te zijn door Spreeuwen.

Voedsel

Meestal foerageerden ze in kort grasland of jonge maïs. Ook grachtkanten en wegbermen bleken in trek. Bij een huis in de buurt staat steeds een kommetje met kattenbrokken buiten; de Treurmaina's kwamen zich hier dagelijks aan tegoed doen. Ook de composthoop werd geregeld met een bezoekje vereerd. Een buurtbewoner had ook gezien dat uitvliegende mieren massaal gegeten werden. De bessen van Lijsterbes werden ook graag geconsumeerd.

Discussie

Ik had verwacht dat deze exoten in de winter al gauw het loodje zouden leggen, maar vermoedelijk hebben ze toch 4 jaar (van 2005 tot 2008) in de vrije natuur kunnen overleven en zelfs met succes broeden. In de literatuur staat dat Treurmaina's dominante en agressieve vogels zijn, maar toch heb ik nooit agressie tegenover andere vogels kunnen waarnemen. Begin 2006, wanneer er drie adulten aanwezig waren, werd één exemplaar (vermoedelijk een jong van 2005) steeds verjaagd door de twee anderen.



Treurmaina *Acridotheres tristis*. Heist-op-den-Berg (A) (Foto: Roger Truyens)



nauwe verwant, in Prosper (O) het vermelden waard. Waar hier in 2004 nog sprake was van een mogelijk broedgeval kreeg men in 2005 voldoende zekerheid (Vermeersch *et al.* 2006).

Joris Bosmans, Mechelaars 25,
B- 2220 Heist-op-den-Berg
joris_bosmans@hotmail.com

Foto's Roger Truyens

Referenties

Vermeersch G., A. Anselin & K. Devos 2006. *Bijzondere broedvogels in Vlaanderen in de periode 1994-2005. Populatietrends en recente status van zeldzame, kolonievormende en exotische broedvogels in Vlaanderen.* Mededeling INBO.M.2006.2. Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel.

Toch blijven we nog met vragen zitten. Het grootste aantal Treurmania's dat er geteld werd, was 12. Waar zouden die allemaal naartoe zijn? Hebben ze zich verspreid en zijn er ergens nog broedgevallen? Of zouden de afgelopen wat strengere winter hen toch allemaal de das hebben omgedaan? En zou deze exoot mogelijk in de toekomst voor overlast kunnen zorgen zoals elders in de wereld waar hij zich als exoot wist te vestigen? Zouden ze zoals de Halsbandparkiet *Psittacula krameri* spechtenholen inpalmen en de concurrentie aangaan met andere holenbroeders?

In dat licht zijn ook de broedgevallen van Kuifmaina *Acridotheres cristatellus*, een



BirdingBreaks.nl

Ons reisprogramma 2010 is uit met méér dan 40 reizen en vele nieuwe bestemmingen. Kijk snel op onze website voor het overzicht of vraag onze nieuwe reisgids 2010 aan.

BESTEMMING	VERTREK	DUUR (DAGEN)	BESTEMMING	VERTREK	DUUR (DAGEN)
Texel	15 januari	3	Estland	7 april	6
Oeganda	29 januari	17	Lesbos	23 april	8
India	7 februari	fotoreis 16	Panama	24 april	15
Costa Rica	21 februari	16	Spanje	30 april	8
Spanje	5 maart	10	Bulgarije	30 april	9
Syrië	6 maart	11	Roemenië	30 april & 10 mei	8
Ecuador	10 maart	16	Georgië	30 april	11
Israël	18 maart	fotoreis 8	Kazachstan	5 mei	13/17
Israël	25 maart	8	China	9 mei	14
Marokko	4 april	11	Finland	15 mei	8

Méér reizen? Meer informatie? Kijk op www.birdingbreaks.nl
E-mail: info@birdingbreaks.nl of bel met Ed Opperman of Laurens Steijn 020 7792030.